

AFET YÖNETİMİNE BAKIŞ

İnsanların güvenli, sağlıklı ve yaşanabilir kentlerde yaşama isteği ve devletin bunu sağlaması gerektiği en temel insan hakkıdır. Ancak bu konuda temel ve çok önemli sorunlarımız vardır. Daha güvenli yaşam alanlarına sahip olmamız için bilinen bazı çalışmaların yapılması ve yapılmakta olan çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir.

Mustafa AYDIN
(E) Vali Yardımcısı

A. GİRİŞ

Afet yönetiminin bütüncül bir anlayışla ele alınması, kalkınma politikaları ile birlikte değerlendirilmesi, güvenli ve sağlıklı kentlerde yaşamın sürmesi, kamunun etkin bir örgütlenmesinin ve planlamasının olması, vatandaşların da bu yapıda yer alması gerektiği ile araştırma ve bilimsel çalışmaların önemi günümüzde daha iyi anlaşılmaktadır.

Afet yönetimini bir kalkınma meselesi olarak görmek gerekir.

1. Afet yönetimi konusu geçtiğimiz yıllarda çeşitli kurum ve kuruluşlar

(Üniversiteler, Valilikler, Belediyeler, vd.) tarafından çok kere ele alınmış, toplantılar yapılarak raporlar, yayınlar hazırlanmıştır. Hazırlanan bu belgeler konuyu en iyi şekilde anlatmaktadır. Bu çalışmaların bir kısmından bahsetmek istiyorum.

İzmir Deprem Master Planı (1999) ile; “İzmir kentinde meydana gelebilecek deprem zararlarının tespiti ve bu zararların azaltılmasına yönelik tedbirlerin belirlenmesi” çalışmaları yapılmıştır. Belirlenen zarar tespitleri sonucunda planda İzmir için yapılması gerekenler detaylı bir şekilde belirtilmiştir.

Ulusal Deprem Konseyinin Nisan 2002'de yayınladığı **"Deprem Zararlarını Azaltma Ulusal Stratejisi"** konuyu makro düzeyde ele almış, Risk Yönetimi/Afet Yönetimi ayrımıyla konuyu değerlendirilmiş ve başarılı bir çerçevede metin ortaya konulmuştur.

Deprem Şurası (2004) sonucu hazırlanan 1 Ekim 2004 tarihli Sonuç Bildirgesinde afet yönetimi konusunda yapılması gerekenler ile zarar azaltma, hazırlıklı olma, olaya müdahale ve iyileştirme aşamalarına dikkat çekilmiş ve detaylı önermeler sunulmuştur.

TOKİ tarafından düzenlenen **2011 Konut Kurultayında** sonuç bildirgesi yayınlanmamış, ancak, "Konutta Yeni Yaklaşımlar, Stratejiler, Eylemler ve Kentsel Dönüşüm; Doğal Afetlere Hazırlıklı Bir Türkiye için kentsel Dönüşüm Seferberliği" temasıyla önemli konular ele alınmıştır.

2. AFAD Başkanlığınca Hazırlanan Rapor ve Çalışmalar:

5902 sayılı yasayla kurulan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) da kuruluş yasasının gereği afet konusunda önemli çalışmalar, raporlar ve yayınlar gerçekleştirmiştir. Bir kısmı devam eden çalışmalarının bazılarını belirtmek gerekmektedir. Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı-UDSEP 2023, Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP), Türkiye Afet Riski Azaltma Planı (TARAP), Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi Projesi (AYDES), Ulusal Deprem Araştırma Programı, Afete Hazır Türkiye Projesi hazırlanmış ve uygulanmaktadır. Türkiye Afet Yönetimi Stratejisi Belgesi ve Eylem Planı (TAYPS) hazırlanmaktadır. WEB sitesinde bu ve diğer çalışmaların detaylarını görebiliriz. AFAD çok sayıda

strateji planları hazırlamış ve olayın genel çerçevesini çizmiştir.

3. On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)

On Birinci Kalkınma Planında, Afet Yönetimi, Şehirleşme, Kentsel Dönüşüm, Kırsal Kalkınma konuları incelenmiş, yerinde ve doğru tespitlerde bulunularak, hedefler ortaya konulmuştur. Planda, **İç göç, kentlere göç konusunda bir öngörü bulunmamakta**, ancak iç göçün ".....ülke içinde bölgeler arası farkları derinleştirme riski oluşturmaktadır." değerlendirmesi yer almaktadır.

4. Tüm Afetleri İçine Alan Yasa İhtiyacı: Afetlerle ilgili çok sayıda yasa ve değişik afet türlerine göre ayrı ayrı düzenlemeler bulunmaktadır. **Tüm afetleri içine alan ve afet öncesi, sonrası ve sonrası için ne yapılması gerektiğini tanımlayan ve risk azaltmayı öncelik alan bir yasal düzenlemeye ihtiyaç vardır.**

Yeni yasal düzenlemelerin zaman alacağı düşünülürse **aşağıda belirtilen faaliyetler (geliştirilerek) yapılmalıdır.**

B. KENT PLANLAMASI VE GÜVENLİ YAŞAM ALANLARINA SAHİP OLMA

İnsanların güvenli, sağlıklı ve yaşanabilir kentlerde yaşama isteği ve devletin bunu sağlaması gerektiği en temel insan hakkıdır. Ancak bu konuda temel ve çok önemli sorunlarımız vardır. Daha güvenli yaşam alanlarına sahip olmamız için bilinen bazı çalışmaların yapılması ve yapılmakta olan çalışmaların güçlendirilmesi gerekmektedir.

1. Mikrobölgeleme Haritaları: Yerleşim alanlarındaki tüm tehlikeleri belirleyen, zemin ve tehlike koşullarının yansıtıldığı

ve imar planlarını yönlendiren haritalar hazırlanmalıdır.

2. Sakınım Planları ve Eylem Planları: Kentsel riskler belirlenerek, bunları azaltmak için yapılacak işlemler için sakınım planları ve uygulama eylem planları hazırlanmalıdır. UDSEP'te A.2.2.3 eylem planında belirtilen sakınım planlarının 2012-2017'de hazırlanması hedeflenmesine rağmen, AFAD tarafından TARAP çerçevesinde ancak Kahramanmaraş için hazırlanmıştır.

3. Kent Planlama Çalışmaları: İl veya bölge düzeyinde hazırlanan üst ölçekli planların ve kentlerin planlanmasına yönelik öngörülerin gözden geçirilerek afet boyutuyla ele alınıp yeniden hazırlanması sağlanmalıdır. Kentsel riskler dikkate alınarak planlama ilkelerine uygun çalışmalar sonuçlandırılmalıdır. Toprak Koruma Kanunu, Mera Kanunu uygulamalarında mera alanları ve birinci sınıf tarım arazilerinin korunmasına önem verilmeli, bu alanlar ile ormanlar, kıyılar vb. alanlar yapılaşma dışı tutularak mutlak biçimde korunmalıdır.

4. İmar Planları: 1/5000 ölçekli nazım imar planları ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planları, güvenli, sağlıklı ve sürdürülebilir yaşam alanlarını planlayacak şekilde yeniden ele alınmalıdır. **Mikrobölgeleme haritalarındaki zemin şartları ve afet tehlike değerlendirmeleri bu planlara işlenmelidir.** Yasal nedenlerle imara kapalı alanlar, yapılaşma yönünden riskli alanlar mutlaka net olarak ortaya konulmalıdır. Toplanma alanları ve geçici barınma alanlarının imar planlarına işlenmesi yasal değişiklikle sağlanmalıdır.

Kentlerde, geniş cadde ve sokaklar, park ve yeşil alanlar, pazar yeri, otopark gibi donatı alanla-

Güvenli olmayan yapılar hızla tespit edilerek uygun politikalar hayata geçirilmelidir.

rının gerekliliği daha iyi anlaşıl-
makta olup, bu alanlara planla-
ma kural, ilke ve standartlarının
gerektirdiği ölçü ve miktarlarda
yer verilmelidir. Planlar, plan-
lama kural, ilke ve standartları
çerçevesinde hazırlandığında ko-
nut-kamu binaları-ticari alanlar
dağılımı ile yapılaşma yoğunluğu,
kat yüksekliği gibi unsurlar den-
geli bir şekilde gerçekleşecektir.

**5. İç Göç Planları: Dikkate alın-
mayan konulardan birisidir.**
Ülkemizde göç ve onun yarattığı
yoğunluk zarar görülebilirliği artır-
maktadır. **Büyük kentlere göç
önlenmelidir.** Kentlerimizin kö-
yünde/kentinde doğan insanıyla
mutlu yaşayabilecekleri ortam
ve imkanları geliştirilmelidir.
**İş, aş bulmak için insanların
büyük kentlere göç etmesine
gerek kalmayacak politikalar
uygulanmalıdır.**

Bu çerçevede **büyük kentlerin,
sanayisi gelişmiş bölgelerin
daha fazla büyümesine imkan
ve buralarda cazibe yaratacak**

İnşaat sektöründeki 8
STK'nın açıklamasında,
"Türkiye'de
dönüştürülmesi
gereken 6,7 milyon
bina bulunduğu" ifade
edilmiştir.

yatırımlara izin verilmemelidir.
Hatta süreç içinde bu yerlerin
küçülmesi planlanmalıdır. **Diğer
bölgelerin gelişmesi ve hatta
yeni cazibe bölgeleri oluşturul-
ması düşünülmelidir.**

Başta İstanbul olmak üzere bü-
yük kentlerde yaşam zorluğu-
nun varlığı ve giderek arttığı ka-
bul edilen bir gerçektir. Deprem
dışında sık sık yaşanan kentsel
sel afeti bile tek başına bu konu-
nun ele alınmasını zorunlu kılar.

**6. Kentsel Dönüşüm/Yenileme
Planları:** Özellikle son İzmir dep-
reminden sonra çok konuşulan
konuların başında gelmektedir.
UDSEP'te B.1.2.1-2-3-4 eylem
numaralarında belirtilen ve
2012-2017 yılları arasında yapıl-
ması hedeflenen, başta okul ve
hastaneler olmak üzere mevcut
binaların sayısının ve tipolojisinin
belirlenmesi, bu binaların hasar
görülebilirlikleri ve deprem risk
gruplamasının sorumlu kuruluş-
larca büyük ölçüde yapılamadığı
bilinmektedir. Ancak pilot çalış-
malar, araştırmalar ülkemizdeki
bina stoku hakkında genel bir
kanaat oluşturmaktadır.

Güvenli olmayan yapılar hızla
tespit edilerek uygun politikalar
hayata geçirilmelidir. Kamuo-
yunda farklı görüşlere muhatap
olmuş **6306 sayılı Afet Riski
Altındaki Alanların Dönüştü-
rülmesi Hakkında Kanun** bu ko-
nuda bir uygulama yolu açmış-
tır. **Kentsel dönüşüm kentleri
sürdürebilir, güvenli ve sağlıklı
kılmalı, mahalle kültürünü yok
etmemeli, kent içinde kapalı
adalar oluşturulmamalıdır.**

**Çok tartışılan, değişik uygula-
ma yöntemi olan kentsel dö-
nüştürme** konusu, parsel bazında
parçacı yaklaşımla değil, mahal-
le-semt-kent bütününde genel
olarak ele alınmalı, belediyeler-

le birlikte çözüm yolu üretilmeli,
**"deprem fonu" konusu düşü-
nülmalıdır.**

İnşaat sektöründeki 8 STK'nın
açıklamasında, "Türkiye'de dö-
nüştürülmesi gereken 6,7 milyon
bina bulunduğu" ifade edilmiştir
(26 Kasım 2020 tarihli basın ha-
beri). Dolayısıyla zor bir süreç ve
zaman hepimizin aleyhine geliş-
mektedir.

C. ALTYAPI TESİSLERİNİN UYGUNLUĞU

**Altyapı tesisleri ilgili kurum ve ku-
ruluşlar tarafından depremsellik
yönünden yeniden değerlendiril-
meli ve sonucuna göre hareket
edilmelidir.**

- Yollar, otoyollar, köprü, tünel ve viyadükleri (TCK, BŞB)
- Demiryolu ve metro ray güzergahları, köprü ve tünelleri (TCDD, BŞB)
- Havaalanları (DHMI)
- Haberleşme sistemleri (BTK, Telekom, PTT, GSM şirketleri)
- Elektrik üretim ve dağıtım sistemleri (TEİAŞ, ENERJİ şirketleri)
- İçme suyu, atık su ve barajlar (BŞB, DSİ)
- Doğalgaz dağıtım sistemleri (GAZ şirketleri)

D. KAMU BİNALARININ UYGUNLUĞU

**Kamu hizmeti veren binalar da
depremsellik yönünden incelen-
meli ve çıkacak sonucuna göre ge-
reklili kararlar alınmalıdır.**

- Eğitim, kültür ve spor tesisleri (Milli Eğitim, Gençlik ve Spor, Kültür ve Turizm Md.)
- Sağlık tesisleri (Sağlık Bakanlığı)
- Tarihi yapılar (BŞB, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı)

- Camiler (Diyanet)
- Kamu binaları (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve ilgili kurumlar)

E. RİSK YÖNETİMİ ÇALIŞMALARI

Öncelikli çalışma alanımız afet öncesine yönelik olmalıdır.

Ülkemizde mevcut riskin tespit edilmesi, bu riskin azaltılmaya çalışılması ile bu riskin transferinin sağlanması ve afete hazırlık çalışmalarını yürütmemiz gerekecektir. Bu çerçevede tehlike analizleri, hasar görülebilirlik değerlendirilmesi ve risk değerlendirilmesi yapılmalı ve bunun için mikrobölgeleme etütleri yapılmalı, sakinim planları ve eylem planları hazırlanmalıdır.

Bu planların yapılması gecikebileceği dikkate alındığında, bu planlar beklenmeden veya bu planlar hazırlanırken risk azaltma çalışmalarının parça parça yapılabileceğini de unutmamak gerekecektir.

Risk yönetim çalışmaları çerçevesinde yapılması gereken iş ve işlemler pek çok çalışma ve araştırmanın konusu olmuş ve yapılması gerekenler ortaya konulmuştur. Önceki başlıkta anlatılan konular bazı risk yönetimi çalışmalarına ait olmaktadır.

F. MÜDAHALE PLANLAMA ÇALIŞMALARI

- 1. İl Afet Müdahale Planı:** AFAD tarafından Türkiye Afet Müdahale Planı hazırlanmış, 18.12.2013 yılında yürürlüğe giren Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliğine göre Valiliklerce İl Afet Müdahale Planı hazırlanmıştır. Afet sonrası tüm müdahale işlemleri bu plan doğrultusunda yapılmaktadır. Valilikler adına İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü tarafından sekreteryaya işlemleri yürütülmekte-

dir. Planda sorumlu kurumları, görevleri çok net biçimde açıklanan yerel düzey 26 Çalışma Grubu ile afet sonrası müdahale hizmetleri yürütülmektedir.

AFAD tarafından hazırlanan programa göre planların güncel tutulması ve tatbikatlarla denenmesi ve ilgili birimlerce öğrenilmesine çalışılmaktadır. **Bu planların öğrenilmesi ve etkin bir şekilde uygulama kabiliyetine sahip olması gerekir. Zor bir süreçtir ve rutin çalışmalarla hedefe ulaşılmasını beklemek gerekir ve özel ilgiye muhtaç bir konudur.**

- 2. Olay Yeri Yönetimi:** Bu konuda sorunlar vardır. Yasal düzenlemelerde yer almamaktadır. Uygulamada kendiliğinden veya lider konumunda birisinin otoritesi ile olay yerinde bir yönetim oluşmakta veya olay yeri yönetimi oluşmamaktadır. Enkaz üzerindeki kalabalık, enkaz etrafındaki meraklı yoğunluğun varlığı bunu göstermektedir. Sıcak/soğuk alan veya iç /dış çember uygulaması alanda mutlak yerine getirilmelidir.
- 3. Haberleşmenin Kesintiye Uğramaması:** Afet sonrası haberleşmenin kesintiye uğramaması için gerekli tedbirler alınmalıdır. Çalışmalar yapıldığı ifade edilmektedir.

G. EĞİTİM VE ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI

- 1. Afet Bilinci Eğitimleri:** AFAD tarafından "Afete Hazır Türkiye Projesi" uygulamaları çerçevesinde afet bilinci eğitimleri İl Müdürlükleri tarafından verilmektedir.

Afete Hazır Okul, Afete Hazır Aile, Afete Hazır İş Yeri, Afete Hazır Gençler uygulaması bu proje kapsamında yer almaktadır.

Ülkemizde mevcut riskin tespit edilmesi, bu riskin azaltılmaya çalışılması ile bu riskin transferinin sağlanması ve afete hazırlık çalışmalarını yürütmemiz gerekecektir.

Bu eğitimler artarak verilmelidir. Ancak mevcut eğitici kadronun sayıca yeterli olmayacağı düşünülmekte olup, eğitici sayısı artırılmalıdır.

- 2. Okul Tabanlı Afet Yönetimi:** Afete Hazır Okul Projesi geliştirilmeli ve okullar birer afet yönetim birimleri olmalıdır. Bunun içinde öncelikle **teknik liseler pilot uygulama** olarak ele alınmalıdır. Bu okullarda;
 - a. Öğrenci, öğretmen, personel ve velilere Temel Afet Bilinci Eğitimi verilmeli, TAG-SSG (Toplum Afet Gönüllüsü ve Sivil Savunma Görevlileri) örgütlenmesi** yapılarak bunların eğitimi verilmeli, **Hafif Arama-Kurtarma ekipleri oluşturularak** bu ekiple arama ve kurtarma eğitimi ve ilkyardım eğitimleri verilmelidir. **İlk yardım eğitimi imkan olursa tüm personele verilmelidir. Bu çerçevede;**

- AFAD tarafından "Afete Hazır Türkiye" programı çerçevesinde eğitimler tüm öğretmen-personel-öğrencilere etkin bir şekilde verilmelidir.
- Bu okullarda öğretmen- öğrenci- personel katılımı ile oluşturulacak 15-20 kişilik

AFAD Gönüllü Eğitim Programı; çevrimiçi eğitimler, yüz yüze eğitimler ve saha eğitimlerinden oluşmakta ve üç modülden oluşan eğitim programıyla gönüllülerin eğitilerek afet farkındalığının artırılması ve afet ve acil durumlar karşısında toplum direncinin artırılması hedeflenmektedir.

gruplara **Toplum Afet Gönüllülüğü** projesi uygulanmalıdır.

- Teknik bilgiye sahip öğretmen, öğrenci ve personelden **hafif arama kurtarma ekiplerinin oluşturulabileceği (1 ekip-10 kişi) ve oluşturulan ekiplerin eğitiminin** İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü Afet ve Acil Durum Arama ve Kurtarma Birlik Müdürlükleri tarafından verilmesi sağlanmalıdır.

Arama-Kurtarma çalışmalarında kullanılacak alet ve ekipmanlar bazı Meslek Liselerimizde mevcut olabilmekte ve bunlar öğretmen ve öğrencilerimizin hali hazırda kullanmakta olduğu malzemelerdir. Ancak günümüz koşullarında ihtiyaca uygun ekipmanlar belirlenerek temin edilmesi gerekmektedir.

- Okullarımızda tüm **öğretmenlerimize ve diğer per-**

sonle ilkyardım eğitimi verilmelidir.

- Okulda gerekli çalışma yapıldığı takdirde bu birikimle **okulun bulunduğu mahallede muhtar** ve katkı koyacak diğer kişi ve kuruluşlarla yerel işbirliğinin geliştirilmesi mümkün olabilecektir. **Okullarımız bu konuda öncül rolü oynayabilir. Bu çerçevede mahallesinde ve yakın çevresinde yaşayan vatandaşlarımızla/vatandaşlarımızla;**

- Afete Hazır Türkiye Eğitim programı kapsamında eğitimlerin verilmesi sağlanabilir veya verilmesine yardımcı olunabilir.
- Toplum Afet Gönüllüsü (TAG) uygulamasını sağlayabilir.
- Okul-çevre ilişkisini olumlu şekilde geliştirebilirler.
- Ve bu çalışmalar sonucunda önce okulunun, sonra mahallenin Afet ve Acil Durum olaylarına müdahale gücü ve direnci artırılmış olacaktır.

- Yapılacak tüm çalışmalar **“İl Afet Müdahale Planı ve ilgili Çalışma Grupları planları”** ile irtibatlandırılabilir/bütünleştirilebilir.

- Afet Gönüllülüğü Projesi:** AFAD tarafından Afet Gönüllülüğü Projesi uygulamaya konulmuştur.

AFAD Gönüllüsü Kimdir?: Tamamıyla kendi isteği doğrultusunda, dayanışma ve yardımlaşma amacıyla bireysel çıkarlarını gözetmeksizin hiçbir maddi beklentisi olmadan sadece topluma faydalı olmak arzusuyla fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini kullanarak afet ve acil durum öncesinde, sırasında ve sonrasında toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan kişilerdir. (AFAD web sitesi)

AFAD Gönüllü Eğitim Programı; çevrimiçi eğitimler, yüz yüze eğitimler ve saha eğitimlerinden oluşmakta ve üç modülden oluşan eğitim programıyla (Temel AFAD Gönüllüsü Eğitim Programı, Destek AFAD Gönüllüsü Eğitim Programı ve Uzman AFAD Gönüllüsü Eğitim Programı) gönüllülerin eğitilerek afet farkındalığının artırılması ve afet ve acil durumlar karşısında toplum direncinin artırılmasını hedeflenmektedir.

Bu proje uygulanmaya devam edilmektedir. Ancak aşağıda belirtilen konuya dikkat edilmelidir.

- TAG-SSG Örgütlenmesi:** Bu konuda çalışmalar artık yapılmadığı, ama Afet Gönüllülüğü projesi ile bir bütünlük sağlanabileceği düşünülmektedir.

AFAD Gönüllülük Projesi çerçevesinde eğitime katılanlar belli bir örgütlenme modeli üzerinde yapılandırılmalıdır.

Bunun en kolay yolu TAG-SSG yapısı üzerinde sistem geliştirilmelidir. Destek AFAD Gönüllüsü Eğitim Programına katılanlar ile Uzman AFAD Gönüllüsü Eğitim Programına katılanların bir kısmının TAG-SSG yapısında yer alabileceği değerlendirilmektedir. Ancak her durumda temel afet bilinci eğitiminin üstünde bir eğitim programına katılanların, projede ifade edilen, “AFAD Gönüllüleri afet öncesinde, afet esnasında ve afet sonrasında ihtiyaç duyulan alanlarda (sağlık, beslenme, psikososyal destek, barınma, arama kurtarma, vb.) yetiştirilerek afetin her evresinde etkin şekilde çalışması sağlanacak ve böylece toplum afet ve acil durumlara daha dirençli hale getirilecektir.” **tanımını yakalamanın yolu gönüllülük sisteminin TAG-SSG veya başka bir örgütlenme modeli ile güç-**

lendirilmesi gerektiğidir. Bu yapılmazsa birbirinden habersiz, mahallede, kurumlarda örgütlenmemiş münferiden bilgili kişilere sahip olacağız.

Yani ya mekânsal veya örgütsel bağ veya aidiyet duygusunun sağlanması gerekecektir. Destek AFAD Gönüllüsü Eğitim Programı ile Uzman AFAD Gönüllüsü Eğitim Programında bu konuya dikkat edilmelidir.

5. **Arama-Kurtarma ekiplerinin artırılması:** Kapasitesi olan resmi ve özel kurumlarda bu ekiplerin oluşturulmasına çalışılmaktadır.
6. **Sivil Toplum Kuruluşlarının desteklenmesi:** Afet konusunda çalışan STK vb. nin desteklenmesine daha çok önem verilmelidir. Bu konuda hukuki ve teknik altyapı uygundur. Çok iyi çalışan iller vardır ve biraz daha motivasyonun geliştirilmesi gerekebilir.

H. KURUMSAL KAPASİTELERİN YÜKSELTİLMESİ

Özel ve resmi kurumların afetler konusunda/karşısında güçlü bir yapıya sahip olmaları önemlidir ve bu çerçevede o kurumun yapısı/kapasitesi analiz edilerek yerel ihtiyaçlarda dikkate alınarak kurumların kapasitelerinin güçlendirilmesine çalışılmalıdır.

Kamu kuruluşları: Bugüne kadar çok sayıda Hizmet İçi Eğitim programları uygulanmış olup, bunların ne kadar verimli olduğu değerlendirilmeli, varsa eksik ve aksak yönler giderilmelidir.

Afet konusunda örgütlenme il düzeyindedir. İlçelere yönelik bir idari yapı yoktur. Bu bir eksiklik. Bunu gidermek için yasal düzenleme gerekecektir. **Ancak Kaymakamlıklarda yazılı emirle "Afet Bürosunun" ku-**

rulabileceği değerlendirilmektedir. Aynı şekilde ilçe belediyelerinde de böyle bir yapı oluşturulmalıdır. Afet Bürosu çalışmaları takip ve koordine edecek birim olacaktır.

TAMP kapsamında görevli kuruluşlar afet konusuyla ilgili birimlerini güçlendirmeli, eğitimlerini sağlamalı ve sık sık personel değişimine gitmemelidir.

AFAD güçlü bir yapıya, diğer kuruluşlar üzerinde etkili olacak bir otorite haline gelmelidir.

Özel kuruluşlar: Sivil Savunma Planı yapan özel kuruluşlar da personel eğitimi ve Kurtarma Servisinin ihtiyaç duyduğu ekipmanı temin ederek yapılarını güçlendirmelidir.

Büyük sanayi kuruluşları ve ticari işletmelerin çok güçlü yapıları bulunmaktadır. Orta ölçekli işletmelerde de bu yapı güçlendirilmelidir.

I. STRATEJİK TESİSLERİN UYGUNLUĞU

Ülkemizdeki Stratejik Tesislerin de deprensellik yönünden tekrar ele alınmasında fayda vardır.

J. ÜNİVERSİTELERİN ÇALIŞMALARI

Üniversitelerin zemin, yer hareketleri, hasar görebilirlik vb. konular üzerine yapmış olduğu kıymetli çalışmalar bulunmakta olup, bu tür çalışmalar teşvik edilmeli, bütçe ve diğer imkânlar artarak sağlanmalıdır.

K. AFET SONRASI ÇEVRE SORUNLARI

Afetlerin Yol Açacağı Çevre Sorunları ve Çözümleri (İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü) için gerekli çalışmalar yapılmalı ve ona göre alınacak tedbirler ele alınmalıdır.

SONUÇ

Bütünleşik Afet Yönetimi için bir çerçeve yasaya ihtiyaç bulunmaktadır. Ancak mevcut yapı içerisinde yukarıda belirtilen konulara önem verilmelidir. Halen bu konularda yürütülen çalışmalar yapılmaktadır.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Taner Yüzgeç, "En büyük sorunumuz, siyasi idare ve devletin sorunu tespit etmesine karşın harekete geçmemesi ya da harekete geçmeyi tercih etmemesi" dedi. (09 Kasım 2020 tarihli basın haberi)

Yeni keşiflere gerek olmadığı düşünülmektedir. Yapılacak işler bellidir. **Kararlı politikalar hayata geçirilmelidir. Kamu otoriteleri iradelerini ortaya koymalı,** bütçe ayırmalı, yerel yönetimler, meslek odaları, üniversiteler ve vatandaş tüm çalışmalarda yer almalıdır.

Planlama kural, ilke ve standartlarının gerektirdiği ölçü ve miktarlarda donatı alanlarına sahip planlı yerleşmeler, uygun zemin koşullarında mühendislik hizmeti almış binalar, toplumun her kesiminin yer aldığı bir yönetim ve afet kültürü gelişmiş örgütlü vatandaşlarımızın varlığı hedefimiz olmalıdır.

Bütçesi olan, başlangıç ve bitiş tarihi belirlenen risk azaltma çalışmalarının yapılması, acil olanlar için 5 yıl, ülkemizin tamamı için 10 yılda bu çalışmaların bitirilmesi hedeflenmeli ve bu çalışmalar ülkemizin "çılgın projeleri" içerisinde yer almalıdır.

Ve;

"Türkiye'deki herkes afetlere hazır olduğunda, Türkiye afetlere hazır olacaktır." Prof. Dr. Miktad KADIOĞLU.

01 Aralık 2020/İZMİR